

การประชุมวิชาการเสนอผลงานวิจัยระดับชาติและนานาชาติ ครั้งที่ 8
“Research 4.0 Innovation and Development SSRU’s 80th Anniversary”

ความสามารถในการคิดและการเขียนเชิงสร้างสรรค์โดยใช้แบบฝึกความสามารถในการเขียน
ความเรียงเชิงสร้างสรรค์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3
โรงเรียนพระราชทานนิตตามาตุวิทยา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 4

CREATIVE THINKING AND WRITING ABILITIES OF THE INSTRUCTION USING
EXERCISES OF THE CREATIVE COMPOSITION THE CASE OF GRADE 9 STUDENTS AT HER
ROYAL HIGHNESS PRINCESS SOAMSAWALI SCHOOL UNDER THE SECONDARY
EDUCATION SERVICE AREA OFFICE 4

สวิตตา บุญญะเปี่ยม ดร. พิทักษ์ นิลนพคุณ และ ผศ.ดร.อุษา คงทอง
นักศึกษาระดับปริญญาโท สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์
ในพระบรมราชูปถัมภ์ จังหวัดปทุมธานี

บทคัดย่อ

การวิจัยในครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์ ดังนี้ (1) เพื่อสร้างและหาค่าประสิทธิภาพของแบบฝึกความคิดสร้างสรรค์ การเขียนความเรียงเชิงสร้างสรรค์เปรียบเทียบตามเกณฑ์มาตรฐาน 80/80 (2) เพื่อศึกษาผลสัมฤทธิ์ของการเขียนความเรียงเชิงสร้างสรรค์โดยใช้แบบฝึกความคิดสร้างสรรค์ โดยกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนพระราชทานนิตตามาตุวิทยา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 4 ปีการศึกษา 2558 จำนวน 40 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แบบฝึกความคิดสร้างสรรค์ แบบทดสอบวัดความสามารถในการเขียนความเรียงเชิงสร้างสรรค์ และแผนจัดการเรียนรู้จำนวน 7 แผน 12 ชั่วโมง ค่าความเชื่อมั่นในการตรวจให้คะแนนแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ในการเขียนความเรียงเชิงสร้างสรรค์ ใช้สูตรหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเคนดอลล์ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล คือ ค่าทดสอบทางสถิติค่า t วิเคราะห์โดยใช้ค่าความถี่ ค่าเฉลี่ย ร้อยละ การทดสอบค่า t และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และหาประสิทธิภาพของแบบฝึกความคิดสร้างสรรค์ โดยใช้สูตร (E_1/E_2)

ผลการวิจัยสรุปได้ดังนี้

(1) แบบฝึกความคิดสร้างสรรค์ในการสอนการเขียนความเรียงเชิงสร้างสรรค์ มีประสิทธิภาพ 84.93/85.30 ซึ่งสอดคล้องตามเกณฑ์มาตรฐาน 80/80

(2) นักเรียนที่ได้รับการสอนโดยใช้แบบฝึกความคิดสร้างสรรค์ ซึ่งมีผลสัมฤทธิ์การเขียนความเรียงเชิงสร้างสรรค์ การเขียนหลังเรียนสูงกว่าก่อนการเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

คำสำคัญ : ความคิดสร้างสรรค์ แบบฝึกความคิดสร้างสรรค์ และการเขียนความเรียงเชิงสร้างสรรค์

การประชุมวิชาการเสนอผลงานวิจัยระดับชาติและนานาชาติ ครั้งที่ 8
“Research 4.0 Innovation and Development SSRU’s 80th Anniversary”

ABSTRACT

The objectives of this study were (1) to create and determine the efficiency of the creative composition exercises to meet the criteria of 80/80 and (2) to find the achievement of creative composition using creative composition exercises, the case group in this study of grade 9 students at Royal Highness Princess Soamsawali School under the secondary education service area office 4 was 40. Employing multi-stage cluster method. The study instruments consisted of creative composition exercises, learning management plans, achievement test of by the creative composition and a students’ satisfaction questionnaire. Statistics used for data analysis were the frequency, mean, percentage, t-test, standard deviation and E_1/E_2 formula for the exercise efficiency testing.

The results of the study showed that

(1) The efficiency scores of the created exercises was 84.93/85.30 which was in accordance with the criteria of 80/80.

(2) The students who were taught with the creative composition exercises Had significantly higher scores in creative essay writing than those who were not taught with similar methods at the level of 0.01

Keywords: Creative thinking, Creative Writing and Creative Composition

ความเป็นมาและความสำคัญ

ภาษาเป็นวัฒนธรรมอย่างหนึ่งที่แสดงให้เห็นถึงความมีเอกลักษณ์ของชาติเป็นเครื่องมือสื่อสารที่มนุษย์ใช้ทำความเข้าใจระหว่างคนในสังคมอันจะทำให้เกิดประโยชน์ตามความหมายของสารอย่างแท้จริง ประเทศไทยมีภาษาไทยเป็นภาษาประจำชาติเป็นเอกลักษณ์และเป็นมรดกทางวัฒนธรรมที่คนไทยทุกคนควรรักษาสืบไปทั้งนี้เพราะภาษาเป็นเครื่องมืออีกอย่างหนึ่งในการถ่ายทอดวัฒนธรรมและส่งเสริมความเป็นอันหนึ่งอันเดียวกันของชาติผู้ที่เรียนรู้ภาษาได้ดีจะสามารถเรียนวิชาอื่นๆ ได้ดีไปด้วยและภาษาไทยมีความสำคัญต่อการพัฒนาประเทศกระทรวงศึกษาธิการ ได้บรรจุวิชาภาษาไทยในหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2551 โดยมุ่งให้นักเรียนพัฒนาทางด้านภาษาทั้งในด้านการอ่าน การเขียน การฟัง การดู และการพูด รวมทั้งหลักการใช้ภาษา วรรณคดีและวรรณกรรมเห็นคุณค่าทางภาษาสามารถใช้เป็นเครื่องมือในการสื่อความคิด ความเข้าใจ รักการอ่านและแสวงหาความรู้อย่างมีเหตุผล ในหลักสูตรกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยกำหนดมาตรฐานและตัวชี้วัดในการเรียนรู้ทางด้านการเขียน โดยให้นักเรียนใช้กระบวนการเขียนสื่อสาร เขียนเรียงความและเขียนย่อความ จัดให้มีกิจกรรมการเรียนการสอนกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนและมีรายวิชาเพิ่มเติม 3 วิชา ได้แก่ ทฤษฎีองค์ความรู้ (Theory of Knowledge) การเขียนความเรียงขั้นสูง (Extended Essay) และ

การประชุมวิชาการเสนอผลงานวิจัยระดับชาติและนานาชาติ ครั้งที่ 8
“Research 4.0 Innovation and Development SSRU’s 80th Anniversary”

การสร้างโครงการ (Create Project Work) ดังนั้นครูผู้สอนภาษาไทยควรส่งเสริมความสามารถนักเรียน
ทางการเขียนให้มีประสิทธิภาพและเกิดประโยชน์สูงสุดต่อนักเรียน

การสอนภาษาไทยซึ่งเป็นภาษาประจำชาติให้แก่นักเรียนนั้น ครูผู้สอนมักพบว่านักเรียนให้ความสนใจ
ในวิชานี้น้อยและบางคนก็เบื่อหน่ายไม่เห็นความสำคัญ เพราะถือว่าถึงไม่สนใจเรียนวิชาภาษาไทยตนก็
สามารถใช้ภาษาติดต่อสื่อสารทำความเข้าใจในชีวิตประจำวันได้ ดังนั้นครูผู้สอนภาษาไทยควรตระหนักถึง
ปัญหาดังกล่าว และปลูกฝังให้นักเรียนเห็นความสำคัญรวมทั้งทำความเข้าใจเกี่ยวกับภาษาไทยจนเกิด
ความรู้สึกรักและหวงแหนและใช้ภาษาไทยให้ถูกต้องในการทดสอบระดับชาติ ในปี พ.ศ.2556 นักเรียนชั้น
มัธยมศึกษาปีที่ 3 ของเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา 4 จังหวัดปทุมธานี มีผลสัมฤทธิ์กลุ่มสาระการเรียนรู้
ภาษาไทยต่ำมาก คะแนนเฉลี่ยไม่ถึงร้อยละ 40 ซึ่งเป็นที่น่าวิตกต่ออนาคตของนักเรียนและของชาติ เนื่องจาก
จะส่งผลให้การศึกษาของชาติอยู่ในระดับต่ำลง ผู้วิจัยได้สำรวจผลสัมฤทธิ์ทางการเขียนของนักเรียน
ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ของเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาจังหวัดปทุมธานี ซึ่งมีโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขต
พื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา 4 จำนวน 42 โรงเรียน มีนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 จำนวน 11,425 คน
(ฐานข้อมูลเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา 4) พบว่าโรงเรียนวรราชาทินัดดามาตุวิทยา มีผลสัมฤทธิ์ทางการ
เขียนมีค่าเฉลี่ยที่ 4.17 จากคะแนนเต็ม 18 คะแนน ซึ่งเป็นระดับสุดท้ายใน 42 โรงเรียนที่สังกัดสำนักงานเขต
พื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา 4 (ผลการสอบระดับชาติ O-NET ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ของปีการศึกษา 2557,
สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน)

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

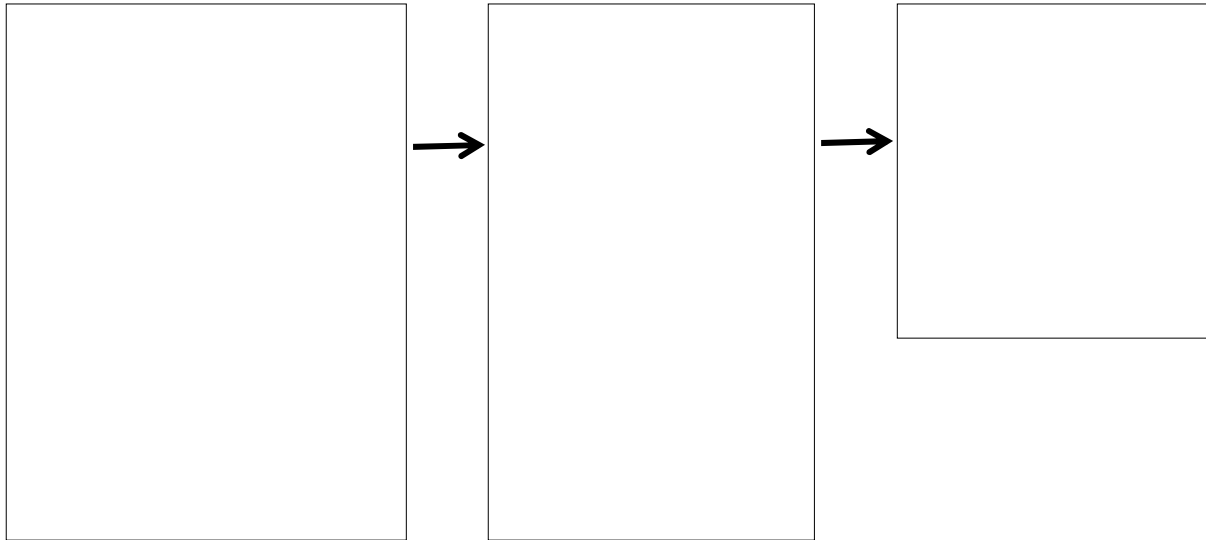
(1) เพื่อสร้างและหาค่าประสิทธิภาพของแบบฝึกความคิดสร้างสรรค์ การเขียนความเรียงเชิง
สร้างสรรค์ เปรียบเทียบตามเกณฑ์มาตรฐาน 80/80

(2) เพื่อศึกษาผลสัมฤทธิ์ของการเขียนความเรียงเชิงสร้างสรรค์โดยใช้แบบฝึกความคิดสร้างสรรค์
ขอบเขตการวิจัย

การประชุมวิชาการเสนอผลงานวิจัยระดับชาติและนานาชาติ ครั้งที่ 8
 “Research 4.0 Innovation and Development SSRU’s 80th Anniversary”

กรอบแนวคิดในการพัฒนาแบบฝึกการเขียนความเรียงเชิงสร้างสรรค์
 ปัจจัยนำเข้า กระบวนการ ผลผลิต

สมมติฐานของการวิจัย

- (1) แบบฝึกความคิดสร้างสรรค์ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 จะมีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 80/80
- (2) ความสามารถในการคิดและการเขียนความเรียงเชิงสร้างสรรค์ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 หลังจากได้รับการสอนโดยใช้แบบฝึกความคิดสร้างสรรค์ สูงกว่าก่อนได้รับการสอนด้วยวิธีเดียวกัน

คำสำคัญที่ใช้ในการวิจัย

- 1.ความเรียงเชิงสร้างสรรค์ หมายถึง การสร้างงานเขียนที่มีลักษณะเรียบเรียงที่ใช้ถ้อย คำการเขียน ความเรียงจากภาพ การเขียนความเรียงจากกลุ่มคำ ของการเขียน ได้แก่ เนื้อหา การเรียบเรียงความคิด การใช้ ถ้อยคำ เป็นงานเขียนประเภทร้อยแก้วที่ผู้เขียนแสดงความรู้สึกนึกคิดและจินตนาการออกมาอย่างมีแนวคิดแปลก ใหม่ น่าสนใจ และมีคุณค่า
- 2.ความคิดเชิงสร้างสรรค์ หมายถึง ความสามารถทางด้านสมองที่คิดได้กว้างไกลหลายทิศทางหรือ เรียกว่าลักษณะการคิดนอกกรอบ หรือการคิดแบบกระจาย
- 3.ความสามารถในการเขียนความเรียงเชิงสร้างสรรค์ หมายถึง ความสามารถในการนำถ้อยคำมา เรียบเรียงเป็นข้อความเรื่องราว มุ่งถ่ายทอดความรู้ เรื่องราว ความคิด และทัศนคติ ในเรื่องใดเรื่องหนึ่ง มีการ บรรยายขยายความภายในขอบเขตข้อเรื่อง เนื้อหาในการเขียนแสดงถึงความคิดหลายทิศทาง
- 4.แบบฝึกการเขียนความเรียงเชิงสร้างสรรค์ หมายถึง สื่อการสอนที่ให้นักเรียนจะเป็นแบบฝึก ความคิดสร้างสรรค์ทางภาษาที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น เพื่อพัฒนาความคิดสร้างสรรค์ โดยอาศัยแนวคิดทฤษฎีความคิด นอกกรอบของ Guilford และแสดงออกมาในรูปของคำประโยคสำนวนโวหาร

การประชุมวิชาการเสนอผลงานวิจัยระดับชาติและนานาชาติ ครั้งที่ 8
“Research 4.0 Innovation and Development SSRU’s 80th Anniversary”

5.แบบฝึกความคิดสร้างสรรค์ หมายถึง การเรียนโดยจะใช้แบบฝึกการเขียนเชิงสร้างสรรค์ การจัดการเรียนการสอน ที่ผู้วิจัยสอนการเขียน โดยใช้ที่คำถามเพื่อกระตุ้น สรุปลความ คิดรวบยอด และให้นักเรียนทำแบบฝึกการเขียนเชิงสร้างสรรค์ ซึ่งเป็นแบบฝึกที่มีคำตอบหลายทิศทาง เน้นความคล่องในการคิด ความคิดริเริ่ม ความคิดยืดหยุ่น และความคิดละเอียดลออ ที่จะนำไปสู่การเขียนความเรียงเชิงสร้างสรรค์ได้

6.การสอนโดยใช้แบบฝึกความคิดสร้างสรรค์ หมายถึง เป็นการเรียนโดยจะใช้แบบฝึกความคิดเชิงสร้างสรรค์ การจัดการเรียนการสอนที่ผู้วิจัยสอนการเขียน โดยให้นักเรียนสรุปลความคิดรวบยอดและเขียนเป็นความเรียงเชิงสร้างสรรค์หลังจากที่ได้ทำแบบฝึกการเขียนเชิงสร้างสรรค์ ซึ่งเป็นแบบฝึกที่มีคำตอบหลายทิศทาง เน้นความคล่องในการคิด ความคิดริเริ่ม ความคิดยืดหยุ่น และความคิดละเอียดลออ แบบฝึกการเขียนความเรียงเชิงสร้างสรรค์ ครูเป็นผู้กำหนดคำวลี ประโยค ข้อความ เรื่องราว และแนวทางการตอบให้นักเรียนแบบฝึกความคิดสร้างสรรค์ประกอบด้วย

6.1 ในการใช้แบบฝึกเป็นคำแนะนำต่างๆเพื่อให้นักเรียนเข้าใจ

6.2 โครงสร้างของแบบฝึกการเขียนความเรียงเชิงสร้างสรรค์ ประกอบด้วยส่วนที่เป็นเนื้อหา ใบความรู้และกิจกรรมต่างๆ แบบทดสอบ แบบเฉลย

6.3 เนื้อหาที่ใช้แต่ละแบบฝึกจะประกอบด้วย คำ การสังเคราะห์จากกลุ่มคำ วลี หรือการสร้างคำให้เป็นประโยคตามบริบทตามหลักการเขียนที่มีความคิดสร้างสรรค์

6.4 แบบทดสอบวัดความสามารถในการเขียนความเรียงเชิงสร้างสรรค์

7.การเขียนความเรียงเชิงสร้างสรรค์ หมายถึง ความสามารถในการจะเรียบเรียงความรู้ ความคิดจินตนาการและประสบการณ์ต่างๆ ที่แสดงให้เห็นถึงความแปลกใหม่โดยใช้ภาษาเขียนของนักเรียนเองอันแสดงถึงคุณค่าทางด้านจิตใจและสติปัญญาของนักเรียน

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1.ได้แบบฝึกทักษะการเขียนความเรียงเชิงสร้างสรรค์ สำหรับใช้ในการพัฒนาความสามารถในการคิดและการเขียนเชิงสร้างสรรค์ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3

2.เป็นแนวทางสำหรับครูและผู้เกี่ยวข้อง จะได้นำไปใช้เป็นสื่อการเรียนการสอน ในการเขียนความเรียงเชิงสร้างสรรค์

3.เป็นแนวทางสำหรับครูและผู้ที่เกี่ยวข้องในการสร้างแบบฝึกความคิดสร้างสรรค์หรือการจัดกิจกรรมเพื่อพัฒนาความคิดสร้างสรรค์ ของนักเรียนทางด้านภาษาไทยหรือในวิชาอื่นๆ

วิธีดำเนินการวิจัย

การประชุมวิชาการเสนอผลงานวิจัยระดับชาติและนานาชาติ ครั้งที่ 8
“Research 4.0 Innovation and Development SSRU’s 80th Anniversary”

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่เรียนในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2558 ซึ่งผู้วิจัยใช้วิธีสุ่มแบบหลายขั้นตอน จากโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษามัธยมศึกษาเขต 4 ประกอบด้วยจังหวัดปทุมธานี สระบุรี จำนวนโรงเรียนทั้งหมด 42 โรงเรียน จึงสุ่มเป็นจังหวัดปทุมธานี มีจำนวน 22 โรงเรียนและสุ่มกลุ่มตัวอย่าง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 4 จำนวน 294 ห้องเรียน ห้องเรียนละ 40 คน รวมเป็นนักเรียนทั้งหมด 11,425 คน กลุ่มตัวอย่างที่ได้วิจัยใน ครั้งนี้เป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนวรราชาทินัดดามาตุวิทยา 59 หมู่ 2 ตำบลคลองพระอุดม อำเภอลาดหลุมแก้ว จังหวัดปทุมธานี สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 4 ภาคเรียนที่ 1 ปี การศึกษา 2558 จำนวน 1 ห้องเรียน จำนวน 40 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

1.แบบฝึกความคิดสร้างสรรค์ จำนวน 5 ชุด ที่ใช้ในการเรียนการสอน ซึ่งในการจัดทำแบบฝึกความคิด สร้างสรรค์ ผู้วิจัยใช้แนวความคิดของกิลฟอร์ดในการสังเคราะห์การสร้างแบบฝึกแต่ละชุด โดยมีองค์ประกอบของ ความคิดสร้างสรรค์ดังนี้

การสร้างแบบฝึกความคิดสร้างสรรค์ ตามแนวคิดของกิลฟอร์ดเป็นรูปแบบการสอนที่ผู้วิจัยได้ พัฒนาขึ้นโดยใช้แนวคิดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง และทฤษฎีรูปแบบโครงสร้างทาง สติปัญญาของกิลฟอร์ด (Guilford’s structure of Intellect Model) มาสรุปเป็นกรอบแนวคิดการพัฒนา รูปแบบการสอนเพื่อพัฒนาความคิดสร้างสรรค์ตามแนวคิดของกิลฟอร์ด เพื่อเสริมสร้างและพัฒนาความคิด สร้างสรรค์ของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาชั้นปีที่ 3 มีขั้นตอนในการพัฒนารูปแบบแบ่งเป็น 2 ขั้นตอนดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 การสร้างกรอบแนวคิดการพัฒนารูปแบบการสอน ศึกษาข้อมูลพื้นฐานที่เกี่ยวกับ ปัญหาการศึกษาและประเด็นการพัฒนาที่เกี่ยวข้องกับความคิดสร้างสรรค์ เพื่อนำมาสรุปเป็นกรอบแนวคิดการ พัฒนารูปแบบการสอนเพื่อพัฒนาความคิดสร้างสรรค์ตามแนวคิดของกิลฟอร์ด

ขั้นตอนที่ 2 การสร้างรูปแบบการสอนโดยกำหนดองค์ประกอบของรูปแบบการสอน เพื่อพัฒนา ความคิดสร้างสรรค์ตามแนวคิดของกิลฟอร์ด และการสร้างเอกสารประกอบรูปแบบการสอน เพื่อพัฒนา ความคิดสร้างสรรค์ตามแนวคิดของกิลฟอร์ด ประกอบด้วย คู่มือการใช้แบบฝึกความคิดสร้างสรรค์และแผน การจัดการเรียนรู้ ซึ่งในคู่มือการใช้แบบฝึกความคิดสร้างสรรค์ทั้ง 5 แบบฝึกนั้น ในแบบฝึกจะประกอบด้วย ทฤษฎีพื้นฐานการพัฒนาวามคิดสร้างสรรค์ของกิลฟอร์ด ความคิดสร้างสรรค์เป็นความคิดอเนกนัย (divergent thinking) ที่เป็นการคิดแบบหลายทางที่ใช้แก้ปัญหาไปสู่สิ่งแปลกใหม่ความคิดสร้างสรรค์เกิดจากมิติด้าน วิธีการคิดแบบอเนกนัยเนื้อหา 5 ด้าน ทำให้เกิดกระบวนการคิดสร้างสรรค์ แล้วได้ผลผลิต/ผลงานทางด้าน ความคิดสร้างสรรค์ ซึ่งเป็นมิติด้านผลผลิต 6 ด้าน

การประชุมวิชาการเสนอผลงานวิจัยระดับชาติและนานาชาติ ครั้งที่ 8
“Research 4.0 Innovation and Development SSRU’s 80th Anniversary”

2.แผนการจัดการเรียนรู้จำนวน 7 แผน แผนละ 50 นาที บางแผนใช้เวลาในการจัดการเรียนการสอน 2 ชั่วโมง รวม 12 ชั่วโมง

การกำหนดองค์ประกอบของรูปแบบการสอน โดยพิจารณานำข้อมูลพื้นฐาน แนวคิด ทฤษฎี หลักการ งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง และกรอบแนวคิดการพัฒนา รูปแบบการสอน มากำหนดองค์ประกอบของรูปแบบ เรียนรู้ด้วยกระบวนการคิดสร้างสรรค์ วัตถุประสงค์ของรูปแบบการสอน เพื่อพัฒนาความคิดสร้างสรรค์ตามแนวคิดของกิลฟอร์ด โดยมุ่งเสริมสร้างความคิดสร้างสรรค์ และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในรายวิชาภาษาไทยเป็นสำคัญ มีรายละเอียด ประกอบด้วย ความคิดสร้างสรรค์ เป็นความสามารถทางความคิดแบบอเนกนัยที่คิดหลายแง่หลายมุม เพื่อให้เกิดความคิดแปลกใหม่ ในการแก้ไขปัญหาของผู้เรียนได้อย่างเหมาะสมกระบวนการคิดสร้างสรรค์ โดยใช้สื่อประกอบในกิจกรรมการเรียนรู้ที่เป็นมิติด้านเนื้อหา ได้แก่ รูปภาพ สัญลักษณ์ ภาษา การสังเคราะห์รวบรวมข้อมูล เป็นขั้นตอนที่ผู้เรียนสรุปความรู้ที่ได้จากการวิเคราะห์ การทำให้กระจ่างชัด และให้ผู้เรียนได้แลกเปลี่ยนความรู้ และประสบการณ์กับผู้อื่น ในขั้นนี้ผู้สอนช่วยเหลือ แนะนำให้ผู้เรียนได้สร้างชิ้นงานเขียนที่แสดงถึงความรู้ของผู้เรียนที่เกิดขึ้นจากการเรียบเรียงความรู้ที่ได้จากแบบฝึกชุดที่ 1-4 แล้วนำเสนอผลงานเขียนจากประสบการณ์ที่เกิดขึ้นและความรู้ที่ได้จากการเรียนการสอน จากนั้นนำมาตรวจประเมินผลคะแนน

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ดำเนินการสอนนักเรียนกลุ่มตัวอย่างตามแผนการจัดการเรียนรู้ที่สร้างขึ้นจำนวน 7 แผน ใช้เวลาในการสอน 12 คาบ คาบละ 50 นาที ให้นักเรียนกลุ่มตัวอย่าง เรียนโดยวิธีการสอนที่ใช้แบบฝึกความคิดสร้างสรรค์ที่สร้างขึ้นจำนวน 5 ชุด เพื่อใช้พัฒนาความสามารถทางด้านความคิดสร้างสรรค์ การสอนโดยใช้แบบฝึกความคิดสร้างสรรค์น่าจะเหมาะสมของนักเรียนที่ได้จากการทำแบบฝึกความคิดสร้างสรรค์ ไปหาค่าร้อยละเพื่อหาประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 80/80 ที่ตั้งไว้วิเคราะห์โดยวิธีการหาค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน แล้วนำผลที่ได้มาแปลความหมายของคะแนนเฉลี่ย โดยโปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป SPSS for Windows

การวิเคราะห์หาประสิทธิภาพของแบบฝึกทักษะความคิดสร้างสรรค์ เพื่อหาค่าประสิทธิภาพตามเกณฑ์มาตรฐาน 80/80

80 ตัวแรก หมายถึง ค่าเฉลี่ยคิดเป็นร้อยละของจำนวนคำตอบที่นักเรียนตอบถูกจากแบบทดสอบทำแบบฝึกทักษะโดยนำคำตอบที่ถูกของนักเรียนทั้งหมดเฉลี่ยคิดเป็นอัตราส่วนร้อยละของจำนวนคำตอบที่มีในแบบฝึกทักษะทั้งหมดเป็นประสิทธิภาพกระบวนการของบทเรียนตามเกณฑ์มาตรฐาน 80 ตัวแรก

80 ตัวหลัง หมายถึง ค่าเฉลี่ยคิดเป็นร้อยละของจำนวนข้อสอบที่นักเรียนทำได้หลังจากเรียนโดยแบบฝึกโดยนำคำตอบที่ถูกของนักเรียนทั้งหมดโดยเฉลี่ยคิดเป็นอัตราส่วนร้อยละของจำนวนคำตอบที่มีในแบบฝึกทักษะทั้งหมดเป็นประสิทธิภาพผลลัพธ์ของแบบทดสอบตามเกณฑ์มาตรฐาน 80 ตัวหลัง วิเคราะห์ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนกลุ่มตัวอย่างหลังจากที่ได้เรียนโดยใช้แบบฝึกการคิดสร้างสรรค์ เปรียบเทียบผลต่างของคะแนนก่อนเรียนและหลังเรียนของนักเรียนแต่ละคนโดยใช้ค่าที (t-test)

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์หาคุณภาพเครื่องมือ

การประชุมวิชาการเสนอผลงานวิจัยระดับชาติและนานาชาติ ครั้งที่ 8
 “Research 4.0 Innovation and Development SSRU’s 80th Anniversary”

การหาคำตอบที่เที่ยงตรง (Validity) ของแบบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน โดยวิธีใช้สูตร ดัชนีค่าความสอดคล้องกับ IOC (บุญชม ศรีสะอาด, 2545) ผลการวิเคราะห์ข้อมูลการวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อสร้างและหาประสิทธิภาพของแบบฝึกการคิดสร้างสรรค์เปรียบเทียบกับเกณฑ์มาตรฐาน 80/80 และเพื่อศึกษาผลสัมฤทธิ์ด้านการเขียนความเรียงเชิงสร้างสรรค์โดยใช้แบบฝึกความคิดสร้างสรรค์พัฒนางานเขียนของนักเรียนที่ได้รับการจัดการเรียนการสอนโดยใช้แบบฝึกพัฒนาความคิดสร้างสรรค์ของนักเรียน การวิเคราะห์หาประสิทธิภาพของแบบฝึกความคิดสร้างสรรค์ตามเกณฑ์มาตรฐาน 80/80

ผลการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อสร้างและหาประสิทธิภาพของแบบฝึกความคิดสร้างสรรค์เปรียบเทียบกับเกณฑ์มาตรฐาน 80/80 และเพื่อศึกษาคะแนนผลสัมฤทธิ์ด้านการเขียนความเรียงเชิงสร้างสรรค์ของนักเรียนที่ได้รับการสอนโดยใช้แบบฝึกความคิดสร้างสรรค์ รวมทั้งความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อแบบฝึกความคิดสร้างสรรค์ ซึ่งผู้วิจัยขอเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลต่างๆ ดังนี้

- 1.การวิเคราะห์หาประสิทธิภาพของแบบฝึกการคิดเชิงสร้างสรรค์ตามเกณฑ์มาตรฐาน 80/80
- 2.การวิเคราะห์เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ในการเขียนความเรียงเชิงสร้างสรรค์ก่อนและหลังได้รับการสอนโดยใช้แบบฝึกความคิดสร้างสรรค์
- 3.การวิเคราะห์ความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อแบบฝึกความคิดสร้างสรรค์

ตารางที่ 1 ผลการหาประสิทธิภาพของแบบฝึกความคิดเชิงสร้างสรรค์

คะแนน	นักเรียน (คน)	คะแนนเต็ม	คะแนนรวม	ประสิทธิภาพ
การทำแบบฝึกความคิดสร้างสรรค์	40	174	5,911	84.93
การทดสอบการเขียนความเรียง (ปรนัย) หลังเรียน	40	50	1,706	85.30

ตารางที่ 1 ปรากฏว่าคะแนนจากการทำแบบฝึกความคิดสร้างสรรค์ เท่ากับ 84.93 และคะแนนแบบทดสอบหลังเรียนเท่ากับ 85.30 แสดงว่าแบบฝึกความคิดสร้างสรรค์นี้มีประสิทธิภาพ 84.93/85.30 ดังนั้นแบบฝึกความคิดสร้างสรรค์นี้จึงมีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 80/80 ที่กำหนดไว้

การวิเคราะห์เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเขียนความเรียงเชิงสร้างสรรค์ก่อนและหลังได้รับการสอนโดยใช้แบบฝึกความคิดสร้างสรรค์ ผู้วิจัยได้เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเขียนความเรียงเชิงสร้างสรรค์ก่อนและหลังการสอน โดยทดสอบค่าที (t-test) ปรากฏผลดังตารางที่ 2 และตารางที่ 3

การประชุมวิชาการเสนอผลงานวิจัยระดับชาติและนานาชาติ ครั้งที่ 8
 “Research 4.0 Innovation and Development SSRU’s 80th Anniversary”

ตารางที่ 2 ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และการทดสอบค่าที (t-test) ของคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเขียนความเรียงเชิงสร้างสรรค์ก่อนและหลังได้รับการสอน (ปรนัย)

การสอบ	นักเรียน (คน)	ค่าเฉลี่ย	S.D.	t (คำนวณ)	t (ตาราง)
ก่อนเรียน	40	12.60	2.57	18.72	2.42
หลังเรียน	40	23.13	1.08		

ตารางที่ 2 พบว่า นักเรียนส่วนใหญ่สามารถทำแบบทดสอบแบบปรนัยได้คะแนนดีขึ้น โดยมีค่าเฉลี่ยคะแนนหลังเรียนเท่ากับ 23.13 คะแนน จากเดิมค่าเฉลี่ยคะแนนก่อนเรียนเท่ากับ 12.6 คะแนน มีค่า t ที่คำนวณได้เท่ากับ 18.72 มากกว่าค่า t ที่ได้จกตาราง คือ 2.42 แสดงว่า มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ 0.01

ตารางที่ 3 ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และการทดสอบค่าที (t-test) ของคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเขียนความเรียงเชิงสร้างสรรค์ก่อนและหลังได้รับการสอน (อัตนัย)

การสอบ	นักเรียน (คน)	ค่าเฉลี่ย	S.D.	t (คำนวณ)	t (ตาราง)
ก่อนเรียน	40	17.30	2.34	19.92	2.42
หลังเรียน	40	33.73	2.86		

ตารางที่ 3 พบว่า นักเรียนสามารถทำแบบทดสอบแบบอัตนัยได้คะแนนดีขึ้น โดยมีค่าเฉลี่ยคะแนนหลังเรียนเท่ากับ 33.73 คะแนน จากเดิมค่าเฉลี่ยคะแนนก่อนเรียน 17.30 คะแนน โดยมีค่า t ที่คำนวณได้เท่ากับ 19.92 มากกว่าค่า t ที่ได้จกตาราง คือ 2.42 แสดงว่ามีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ 0.01

สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยเรื่องความสามารถในการคิดและการเขียนเชิงสร้างสรรค์ โดยใช้แบบฝึกความสามารถในการเขียนความเรียงเชิงสร้างสรรค์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนวรราชาทินัดดามาตุวิทยา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 4 สรุปผลการวิจัยตามลำดับดังนี้

ประสิทธิภาพของแบบฝึกความคิดสร้างสรรค์ที่สร้างขึ้นมีประสิทธิภาพ 84.93/85.30 หมายความว่า นักเรียนสามารถทำแบบฝึกความคิดสร้างสรรค์ได้ถูกต้องเท่ากับ 84.93 และสามารถทำแบบทดสอบหลังเรียนได้ถูกต้องเท่ากับ 85.30 แสดงว่าแบบฝึกความคิดสร้างสรรค์ มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้ นักเรียนที่ได้รับการเรียนการสอนโดยใช้แบบฝึกความคิดสร้างสรรค์ มีผลสัมฤทธิ์ในการเขียนความเรียงเชิงสร้างสรรค์หลังการสอนสูงกว่าก่อนการจัดการเรียนการสอนมีความสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

การประชุมวิชาการเสนอผลงานวิจัยระดับชาติและนานาชาติ ครั้งที่ 8
“Research 4.0 Innovation and Development SSRU’s 80th Anniversary”

ผลการวิจัยครั้งนี้ทำให้ทราบถึงการใช้แบบฝึกความคิดสร้างสรรค์ในการสอนเขียนความเรียงเชิงสร้างสรรค์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2558 โรงเรียนนวมราชานิตตามาตุวิทยา อำเภอลาดหลุมแก้ว จังหวัดปทุมธานี ผู้วิจัยนำมาอภิปรายดังนี้

1) แบบฝึกความคิดสร้างสรรค์ที่สร้างขึ้นมี ประสิทธิภาพเท่ากับ 84.93 / 85.30 หมายความว่า นักเรียนสามารถทำแบบฝึกได้ถูกต้อง โดยเฉลี่ยร้อยละ 84.93 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์มาตรฐาน 80 ตัวแรก และนักเรียนทำแบบฝึกหลังการสอนได้ถูกต้อง โดยเฉลี่ยร้อยละ 85.30 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์มาตรฐาน 80 ตัวหลัง สรุปได้ว่าแบบฝึกความคิดสร้างสรรค์มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้ ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานของการวิจัย

2) นักเรียนที่ได้รับการจัดการเรียนการสอนโดยใช้แบบฝึกความคิดสร้างสรรค์ มีผลสัมฤทธิ์ในการเขียนความเรียงเชิงสร้างสรรค์สูงขึ้นกว่าก่อนการเรียน ซึ่งเห็นได้จากที่นักเรียนมีค่าเฉลี่ยของคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนการเขียนความเรียงเชิงสร้างสรรค์หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนทั้งคะแนนที่ได้จากการทำแบบทดสอบอัตนัย ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานของการวิจัยข้อที่ 2

ข้อเสนอแนะ

1) ข้อเสนอแนะทั่วไป สำหรับการที่ใช้แบบฝึกความคิดสร้างสรรค์ในการสอนความเรียงเชิงสร้างสรรค์การสอนเขียนความเรียงโดยใช้แบบฝึกความคิดสร้างสรรค์นี้ครูควรสร้างบรรยากาศให้เป็นกันเอง เปิดโอกาสให้นักเรียนได้แสดงความคิดอย่างอิสระ เพื่อให้นักเรียนได้กล้าแสดงออกและบรรลุผลตามจุดประสงค์การเรียนรู้

2) การสร้างแบบฝึกความคิดสร้างสรรค์ควรคำนึงถึง เนื้อหาที่เหมาะสมกับระดับของนักเรียน ความยากง่ายของเนื้อหา ความชอบและความสนใจ

3) ควรมีการตรวจแบบฝึกทันที เมื่อนักเรียนทำเสร็จเพราะนักเรียนกำลังสนใจ การให้ข้อเสนอแนะแก้ไขในขณะที่นักเรียนสนใจจะช่วยให้เด็กมีแนวคิดที่พัฒนาขึ้น

ข้อเสนอแนะสำหรับการทำวิจัยในครั้งต่อไป

การทำวิจัยครั้งนี้มีข้อจำกัดเรื่องของเวลาในการส่งเสริมความคิดสร้างสรรค์ให้นักเรียน ในการวิจัยครั้งต่อไปควรมีการนำแบบฝึกหรือกิจกรรมที่ส่งเสริมความคิดสร้างสรรค์ไปใช้ในการเรียนการสอนอย่างต่อเนื่อง เพื่อพัฒนาความคิดสร้างสรรค์ให้นักเรียนในระดับที่ดียิ่งขึ้นต่อไป ควรมีการสร้างแบบฝึกความคิดสร้างสรรค์ที่มุ่งฝึกพัฒนาความคิดสร้างสรรค์ในแต่ละส่วนประกอบอัน ได้แก่ ความคิดคล่อง ความคิดยืดหยุ่น ความคิดละเอียดลออ และความคิดริเริ่มแยกออกมาในแต่ละแบบฝึก ควรมีการศึกษาถึงตัวแปรที่มีอิทธิพลต่อการเขียน เช่น แรงจูงใจใฝ่ผลสัมฤทธิ์ทางการเขียนระหว่างเด็กชายกับเด็กหญิง เป็นต้น

การประชุมวิชาการเสนอผลงานวิจัยระดับชาติและนานาชาติ ครั้งที่ 8
“Research 4.0 Innovation and Development SSRU’s 80th Anniversary”

บรรณานุกรม

- กรรณิกา พวงเกษม. (2534). การสอนเขียนเรื่องโดยใช้จินตนาการทางสร้างสรรค์ในระดับมัธยมศึกษา.
กรุงเทพฯ: ไทยวัฒนาพานิช.
- คำนึ่ง วิสัยจร. (2525). ความสนใจต่อวิธีเขียนความเรียงแบบต่างๆของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3
ในกรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ทีศนา แคมมณี. (2554). ศาสตร์การสอนองค์ความรู้เพื่อการจัดกระบวนการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพ.
กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.